

HISTORISKE BILER UNDER HAMMEREN

Tekst og foto: Poul Christensen

Om morgenen d. 27. maj 1942 rullede SS- & Politigeneral og fungerende statholder for protektoratet Böhmen og Mähren Reinhard Heydrich i sin sorte Mercedes Benz 320 Cabriolet fra en af Prags forstæder ind mod Prags borg i byens centrum. Det var en dejlig morgen, så kalechen var trukket tilbage. Heydrichs chauffør Johannes Klein sad bag rattet, og Heydrich selv sad til højre på bagsædet intetanende om, at to fjendtlige faldskærmsagenter stod og ventede på ruten med den klare hensigt, at Heydrich ikke skulle komme på arbejde den morgen.

Et attentatforsøg var under opsejling i Prag denne morgen. Den var planlagt af den tjekkiske eksilregering i London, og et team af faldskærmsagenter uddannet i England skulle udføre aktionen som havde kodenavnet "*Antropoid*". To af agenterne - Jan Kubis og Jozef Gabcik - stod klar ved en vejudfletning, hvor vognens hastighed ville være lav. Da Heydrichs Mercedes nærmede sig, gik Jozef Gabcik frem og rettede sin Sten-Gun mod bilen, men intet skete - maskinpistolen var gået i baglås, og Gabcik flygtede. Fejlagtigt stoppede Klein vognen, da Heydrich ville have fat på attentatmanden, og de bemærkede ikke Jan Kubis, der nu forsøgte at kaste en granat ind i den åbne vogn. Granaten ramte ikke ned i vognen, men eksploderede ud for højre baghjul - tæt på Heydrich. Fortumlet af eksplosionen kommanderede Heydrich Klein til at efterfølge Gabcik, hvorefter han selv forsøgte at løbe efter Kubis, der på cykel var på vej væk. Heydrich måtte opgive forfølgelsen pga. de skader, han havde fået på kroppen, og Klein blev under jagten såret i benet af et skud fra Gabcik, og måtte derfor også stoppe forfølgelsen.

Heydrich var blevet voldsomt såret, og selvom Hitler forsøgte at gøre alt for at redde sin højt skattede ideal-nazist og måske arvefølger, så døde Heydrich godt en uge senere d. 4. juni. Hitler havde sat en voldsom menneskejagt i gang i Prag - attentatmændene skulle findes.

Den 18. juni lykkedes det tyskerne, med hjælp fra en stikker, at finde attentatgruppen. Det kom til en voldsom ildkamp, der varede flere timer, og de faldskærmsfolk, der ikke blev dræbt i kampen, valgte til sidst at begå selvmord.

Inden da, den 10. juni, havde Hitler taget en voldsom hævn over det tjekkiske folk. To landsbyer - Lidice og Lezaky - hvortil tyske efterretninger viste, at faldskærmsagenterne havde haft en vis tilknytning, blev fuldstændig udslettet, og befolkningen blev dræbt på stedet eller sendt i KZ-lejre og senere gasset.

Man regner med, at over 1.300 tjekker blev dræbt som følge af attentatet på Heydrich. Lignende attentatplaner mod højt placerede nazister blev derfor skrinlagt af de allierede.



Reinhart Heydrich var idealet på Hitlers idé om den politiske soldat. Den højtstående SS/SD-general havde flere militære udmærkelser

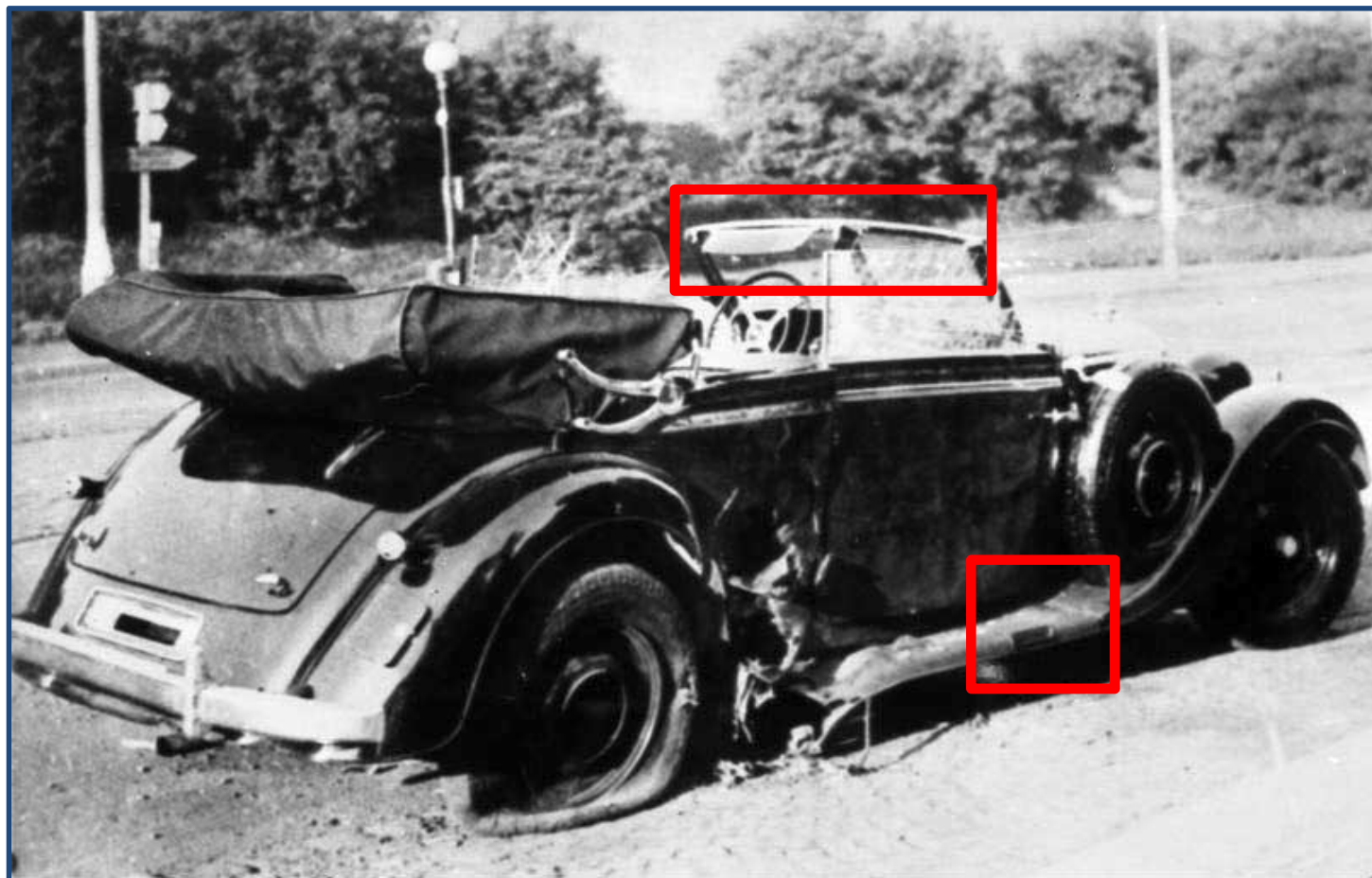
Det var historien om Heydrichs endeligt, men hvad skete der egentlig med hans fine Mercedes? Det er faktisk et åbent spørgsmål, for flere samlere og museer rundt om i verden hævder, at netop deres Mercedes Benz 320 Cabriolet er dén, som Heydrich var passager i d. 27. maj 1942, da attentatet fandt sted. Det er det spørgsmål, der bringer os frem til 2. pinsedag 2015 - d. 25. maj - i Vejle, hvor BMC Auktion som nr. 46 i auktionskataloget netop har en Mercedes Benz 320 Cabriolet, og den historie de bruger 4 sider på i kataloget er, at netop denne vogn med meget stor sandsynlighed er Heydrichs Mercedes.

Den nuværende ejer af denne Mercedes, der havde sat bilen til salg hos BMC Auktion, Lauritz Lauritzen fra Klejtrup, har lavet en fremragende renovering af bilen, der blev fundet som nærmest skrot i en lade på Sjælland tilbage i 1980. Det tog ham 11 år at renovere bilen, og i dag fremstår den yderst velholdt over alt. Lauritzen har også, efter han blev gjort opmærksom på ligheden mellem hans og Heydrichs Mercedes, lavet et fantastisk researcharbejde for at afklare ovenstående store spørgsmål - er det eller er det ikke?

Normalt kan man ikke klandre tyskerne for ikke at have styr på arkiverne og for det meste er næsten alt sporbart, men optegnelserne over stelnummeret på Heydrichs Mercedes har man ikke kunnet spore, og måske er de gået tabt for altid. Netop dét har givet anledning til, at det er vanskeligt endeligt med sikkerhed at kunne sige, hvem der har hans bil i dag.

Ser man på dét som Lauritzen har fundet frem til om bilen, så bliver feltet af mulige Heydrich-biler skåret kraftigt ned. En top nazi-leader som Heydrich kørte ikke rundt i en skrabet udgave af denne Mercedes, hans Cabriolet var spækket med ekstraudstyr, og som mange samlere og historisk interesserede ved, så ligger djævelen altid i detaljen, og her er der også nogle detaljer, man skal bemærke.

Ser man på nedenstående foto af Heydrichs Mercedes taget lige efter attentatet, så er der to ting man skal bemærke - indrammet i rødt ser man: Solskærme og støvleskraber på trinbrættet.

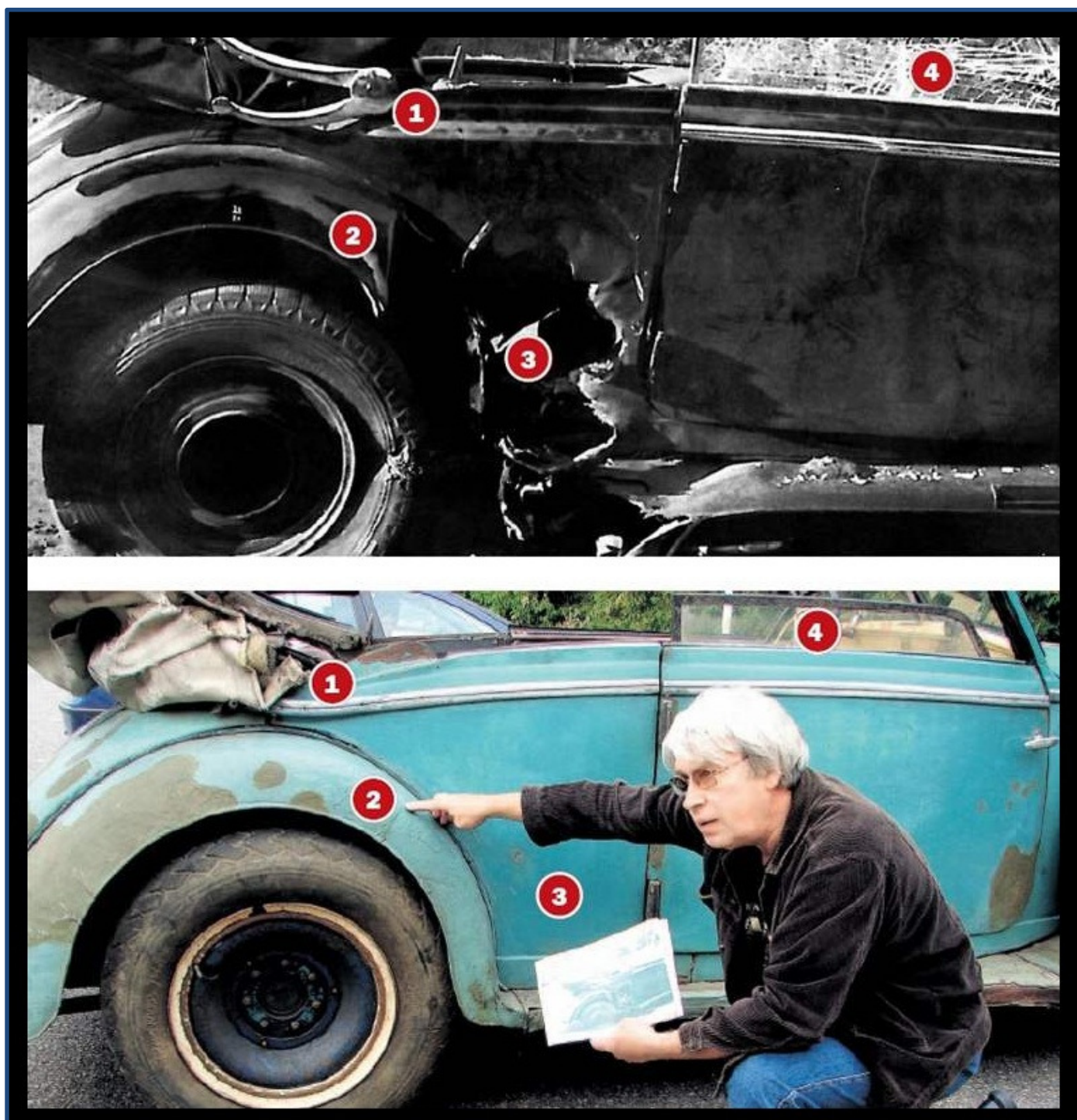


Som man kan se af fotoet, havde vognen fået en voldsom skade ved højre baghjul

Disse 2 detaljer frasorterer flere "Heydrich-biler"; blandt andet den, man har på det Tekniske Museum i Prag, der hverken har haft støvleskrabere eller solskærme, og den har for øvrigt heller ikke et stelnummer, der ligge indenfor det spænd man ved, at den rigtige Heydrich-bil skal ligge indenfor. Nemlig mellem nr. 434711 og 435310. Her passer Lauritzens bil fint ind med stelnummeret 434801.

En tjekkisk historiker ved navn Jaroslav Cvancara mener, at han har Heydrichs Mercedes. På nettet fremfører han flere gode argumenter for at underbygge sin påstand. Desværre er der nok flere detaljer, som trækker i den modsatte retning; som at instrumentbrættet i hans bil er sandfarvet og ikke sort, at sideruderne i Jaroslavs Mercedes har metalramme, det har de ikke i Heydrichs og Lauritzens og at forreste kofanger er heller ikke den korrekte model (fremgår dog ikke af nedenstående foto).

Lauritz Lauritzen har sin egen hjemmeside, hvor han fremfører langt flere detaljer, som underbygger sandsynligheden for, at han har Heydrichs bil. Siden hedder: www.lauritzlauritzen.com
Der ligger flere interessante videoer, hvor man bl.a. kan høre historien om renoveringen af den fine bil.



Historikeren Jaroslav Cvancara viser steder på bilen, der tyder på, at dette er Heydrichs Mercedes



**Lauritzens Mercedes som
den kunne ses på BCA
Auktion i Vejle d. 25. maj**

**Bilens data: Mercedes Benz
320/3,4 Cabriolet B-model. Den er
lavet i Mannheim i 1938 og vejer
2,4 tons og er 5,10 meter lang.
Den har en 6 cylindret benzin-
motor på 3,4 ltr. og med 82 HK.**





Buddet kom ikke højere end 2,9 millioner kroner - og prisen blev ikke accepteret af sælger

Som det fremgår af ovenstående foto, blev der budt 2,9 millioner kroner for Lauritzens Mercedes. Her stoppede buddene dog, og denne pris var ikke nok til at Lauritz Lauritzen fra Klejtrup ville acceptere at sælge sin Mercedes. Om det var et godt bud er svært at sige. Hvor hårdt den er renoveret - altså hvor meget der egentlig er tilbage af den oprindelige bil - er selvfølgelig noget, der påvirker prisen, men kunne man med sikkerhed have fastslået, at det vitterligt var den bil Heydrich kørte i, den for ham og over 1.300 tjekker skæbnsvangre morgen tilbage i maj 1942, så havde kronerne nok siddet løsere på byderne.

Dr. Werner Bests konebil var måske også under hammeren hos BCA Auktion den samme dag

Meget sker jo i dag på Facebook, og tidligere på året blev en gammel Adler Junior fra 1938 sat til salg på Facebook med følgende tekst:

" Historien (ikke dokumenteret) vil, at det er medlem af det tyske nazistparti - rigsbefuldmægtiget i Danmark Werner Best's kone som kørte i den over grænsen til Danmark efter krigen. Men hun blev stoppet og bilen blev beslaglagt og senere solgt på auktion på Vandel Flyveplads. Den har i flere år stået i en lade i Vorbasse og derfor er den stadig i så pæn stand. Mange andre af denne slags er gået til, da de har været ude i alt slags vind og vejr."

Samme dag blev det på siden skrevet, at bilen ikke længere var til salg. Der havde været enormt mange henvendelser på den, og man var derfor blevet rådet til at sætte den på den kommende BCA Auktion.

Jeg har uden held forsøgt at få dokumenteret historien om, at fru Hilde Best har forsøgt at komme ind eller ud af landet med børnene i 1945. Man ved, at Werner Best var bekymret for sin og familiens sikkerhed i maj-dagene 1945, og derfor var de kommet under modstandsbevægelsens beskyttelse. Så det er nok ikke sandsynligt, at Hilde Best har forsøgt sig ud i privatkørsel uden beskyttelse. Man ved også med sikkerhed, at Fru Best og de 5 børn blev overført til flygtningelejren i Oksbøl sidst i maj 1945, hvorfra de senere blev overflyttet til flygtningelejren i Fitting, som lå tættere på Horsens, hvor Werner Best sad fængslet. Flygtningelejren i Fitting ligger tæt på Vandel - så deraf kommer måske historien.



**Fru Hilde (Hildegart) Best med parrets
5 børn. Rydhave sensommeren 1944**



**Lina og Reinhard Heydrich her med 3 børn.
Lina fødte endnu en datter efter attentatet**

Som en krølle på historien om disse måske historiske biler, så kom Heydrichs enke, Lina Heydrich til Danmark i 1943 på 3 ugers sommerferie hos familien Best. Her fulgte hun værtsfamilien til forskellige middage og udflugter. Så hvis historierne holdt, kunne hun have været passager i begge disse biler.



**Bilen, der måske var Werner Bests konebil, med følgende beskrivelse i kataloget:
Nr. 74: Brennbabor Adler Triumph Junior, 1938 - den blev heller ikke solgt på auktionen**